

ข่าวเหมิบัณฑิตมณฑล

เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๗ ปีที่ ๓๗ ฉบับที่ ๔๒๐

โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑ - ๗

<http://www.thethaibar.or.th>

วันเข้าพรรษา

**บทอาเศียรวาทถวายพระพรชัยมงคล
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗**

ยอกรประนตบาท
เกิดไภ้ดินทร
ก่อเทื้อกรรณนถ
กอปรกิจสวัสดีพูน
เปรมปรีดีฤดียั้ง
สมภพอนรรฆดล
ขอพรพระไทรรัตน์
ทีชายบันดาล

อภิวาทนริศร
อติเรกวรางกูร
ธ ปรภาสไอศุรย์
มนสุขนิกรชน
วรมิ่งเมลืองผล
สิริเลิศประเสริฐกาล
สุประภัสร์วิศิษฏ์สถานต์
ธ เกชมสรราชเทอญ

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ
ข้าพระพุทธเจ้า นางอโนชา ชีวิตโสภณ นายกเนติบัณฑิตยสภา
พร้อมด้วยคณะกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานเนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์

ประพันธ์โดย นายณัฐวุฒิ นาคเกิด*

*นิติกรชำนาญการพิเศษ ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

เห็องจากปก

เข้าพรรษานำรู้

พศ.ดร.สมหมาย จันตรีเรือง^(๑)

การเข้าพรรษา เป็นพุทธบัญญัติ ซึ่งพระภิกษุทุกรูปจะต้องปฏิบัติตาม หมายถึง การอธิษฐาน อยู่ประจำที่ไม่เที่ยวจาริกไปยังสถานที่ต่าง ๆ เว้นแต่มีกิจจำเป็น สำหรับช่วงเข้าพรรษาจะอยู่ในฤดูฝนระหว่างแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึง ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี กล่าวอีกนัยหนึ่ง วันเข้าพรรษา หมายถึง วันที่พระภิกษุในพระพุทธศาสนาอธิษฐานอยู่ประจำในวัดหรือเสนาสนะที่ค้ำแดดค้ำฝนได้แห่งหนึ่ง ไม่ไปค้างแรมในที่อื่น ตลอด ๓ เดือนในฤดูฝน

ความสำคัญ

วันเข้าพรรษานี้ มีความสำคัญต่อพุทธศาสนิกชนและเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาด้วยเหตุผลหลายประการ คือ

๑. พระภิกษุจะหยุดจาริกไปยังสถานที่อื่น ๆ แต่ละเข้าพักอยู่ประจำในวัดแห่งเดียวตามพุทธบัญญัติ

(๑) ที่ปรึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม

อ่านต่อหน้า ๔

สารบัญ

คณะผู้จัดทำ

คณะผู้จัดทำ

- อนุกรรมการประชาสัมพันธ์

ประธานฝ่ายอำนวยการ

- นายปรเมศวร์ อินทรชุมนุม

รองประธานฝ่ายอำนวยการ

- นายกฤษฎา บุญสมมิตร

ฝ่ายอำนวยการ

- นายพงศ์พิเชษฐ์ จันทรพรทิจ
- นางสาวสุภาภรณ์ ไชยปุระณะ
- นายทรงพล สุวรรณพงศ์
- นางสาวฐษา เหมเวช
- พศ.ดร.ศรีพัชรา สิกธิกำจร
- นายเชษฐ์ สุขสมเกษม

กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ

- นายกฤษฎา บุญสมมิตร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

- พศ.ดร.สมหมาย จันตรีเรือง
- นายรังสีชัย บรรณกิจวิจารณ์
- นายมนต์ชัย ชนินทรลีลา
- นายอำนาจ เนตยสุภา
- นายทีปกร โทมลพันธ์พร

ฝ่ายดำเนินการ

- นางพรรณวริน แดงอ่อน
- นายสิทธิฤทธิ์ โสวัณณะ
- นางวาสนา เกตุแห่ง

หน้าปก

วันเข้าพรรษา

๒

บทอาเศียรวาทถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗

๓

สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก

๓

เนื่องจากปก "เข้าพรรษานำรู้"

๖

ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ

๙

เจาะฎีกาเด่น

๑๒

ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย

๑๔

วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง

๑๗

บทความเรื่อง "การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง & การไกล่เกลี่ยออนไลน์ เครื่องมือยกระดับการเข้าถึงความยุติธรรม (Access to Justice) ของศาลยุติธรรม ตอนที่ ๑"

๒๒

มุขข่า

๒๓

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

๒๔

บรรณาธิการแถลง

๒. การที่พระภิกษุอยู่ประจำที่นาน ๆ ย่อมมีโอกาส ได้สังเคราะห์กุศลบุตรที่ประสงค์จะอุปสมบทเพื่อศึกษา พระธรรมวินัย และสังเคราะห์พุทธบริษัททั่วไป

๓. เป็นเทศกาลที่พุทธศาสนิกชนงดเว้นอบายมุข และความชั่วต่าง ๆ เช่น การดื่มสุรา สิ่งเสพติด และการ เกี่ยวเตรไรรีสาระ เป็นต้น

๔. นอกจากเป็นเทศกาลที่พุทธศาสนิกชนงดเว้น อบายมุขและความชั่วต่าง ๆ แล้ว ในช่วงเข้าพรรษา พุทธศาสนิกชนทั่วไปจะบำเพ็ญทาน รักษาศีล ฟังธรรม และ เจริญภาวนามากขึ้น

ประวัติความเป็นมา

เมื่อครั้งที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงประทับ อยู่ ณ วัตเวฬวัน เมืองราชคฤห์ แคว้นมคธ มีเหตุการณ์ เกิดขึ้นคือ พวกชาวบ้านกลุ่มหนึ่งพากันกล่าวตำหนิ พระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาว่า ไม่รู้จักกาลเวลาพากัน จาริกไปเรื่อย ๆ ไม่หยุดยั้งแม้ในระหว่างฤดูฝน บางครั้งก็ ไปเหยียบข้าวกล้าของชาวนาเสียหาย ขณะที่พวกนักบวช ในศาสนาอื่นและฝูงนกยังหยุดพักพ่อน ไม่ท่องเที่ยวไป ในฤดูฝน เหตุการณ์นี้ทราบถึงพระพุทธเจ้าในกาลต่อมา พระองค์จึงทรงรับสั่งให้พระสงฆ์ประชุมพร้อมกัน ตรัสถามจนได้ความเป็นจริงแล้ว จึงทรงบัญญัติเรื่อง การเข้าพรรษาไว้ว่า “อนุชานามิ ภิกขเว ๖ วัสสัง อุ ปะคันตุง” แปลว่า “ภิกษุทั้งหลายเราอนุญาตให้พวกเธออยู่จำพรรษา”

วันเข้าพรรษานี้โดยทั่วไปกำหนดในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ เรียกว่า วันเข้าพรรษาแรก (ปุริมพรรษา) ถ้าปี ไດเป็นปีอธิกมาส มีเดือน ๘ สองหน ก็เลื่อนไปเข้าพรรษา ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ หลัง ในกรณีที่มิเหตุจำเป็นไม่ สามารถเข้าพรรษาได้ก็เลื่อนเข้าพรรษาในแรม ๑ ค่ำเดือน ๙ ไปสิ้นสุดวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ เรียกว่า วันเข้าพรรษา หลัง (ปัจฉิมพรรษา)

การถือปฏิบัติวันเข้าพรรษาในประเทศไทย

พื้นฐานประชาชนไทยส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม จะเริ่มทำไร่ทำนาปักดำข้าวกล้าก่อนพรรษากาลเมื่อ พระสงฆ์เข้าพรรษา ก็จะเสร็จงานในไร่นา ย่อมมีเวลาว่าง มาก ประกอบกับการคมนาคมไปมาระหว่างสถานที่ต่าง ๆ ก็ไม่ค่อยสะดวก เนื่องจากฝนตกชุกและน้ำขึ้นเจิ่งนองเต็ม แม่น้ำลำคลองทั่วไป ชาวบ้านจึงถือโอกาสเข้าวัด ถวายทาน รักษาศีลฟังธรรม และเจริญภาวนาเพิ่มพูนบุญกุศลกัน มากขึ้น ดังนั้น เมื่อถึงวันเข้าพรรษา พุทธศาสนิกชนพากันหาอาหารทั้งคาวหวาน ผลไม้ และเครื่องอุปโภคที่จำเป็น แก่สมณะ นำไปถวายพระภิกษุสงฆ์ในวัดใกล้บ้านตน พระ ภิกษุสงฆ์จะแนะนำสั่งสอนให้เกิดศรัทธาในการปฏิบัติ ตาม

หลักทาน ศีลและภาวนา และความไม่ประมาทในการประกอบ คุณความดีอื่น ๆ

ตามประวัติศาสตร์ พุทธศาสนิกชนชาวไทย ได้เริ่ม บำเพ็ญกุศลเนื่องในเทศกาลเข้าพรรษานี้ตั้งแต่สมัย กรุงสุโขทัย เป็นราชธานี ดังข้อความในศิลาจารึกของ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ว่า

....” พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองสุโขทัยนี้ ทั้งชาวแม่ชาวเจ้า ท่วยบ่วยท่วยนาง ลูกเจ้าลูกขุน ทั้งสิ้นทั้งหลายทั้งผู้ชายผู้หญิง ผูกท่วยมีศรัทธาใน พระพุทธศาสนาทรงศีลเมื่อพรรษาทุกคนเมื่อออกพรรษา กราน....”

นอกจากการรักษาศีลแล้ว พุทธศาสนิกชนไทยใน สมัยสุโขทัยนั้น ยังได้บำเพ็ญกุศลอื่น ๆ ดังรายละเอียด ปรากฏอยู่ในหนังสือนางนพมาศ พอสรุปได้ คือ เมื่อ ถึงเดือน ๘ พระภิกษุสงฆ์ทุกรูปจะได้เข้าจำพรรษา ใน พระอารามต่าง ๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีรับสั่งให้ จัดเสนาสนะถวาย พร้อมทั้งบริวารอันควรแก่สมณะบริโศก เช่น เตียง ตั่ง เสื่อสาด ผ้าจ่านำพรรษา อาหารหวานคาว ยารักษาโรค และรูปเทียนจำนำพรรษา เพื่อบูชา พระรัตนตรัยในพระอารามหลวงทั่วราชอาณาจักร แม้ชาว เมืองสุโขทัยก็บำเพ็ญกุศลเช่นนี้ในวัดประจำตระกูลของตน

ประเพณีถวายผ้าอาบน้ำฝน

การถวายผ้าอาบน้ำฝนนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ เข้าพรรษา เกิดขึ้นแต่สมัยพุทธกาล คือ มหาอุบาสิกา ชื่อว่า วิสาขา ได้ทูลขอพระบรมพุทธานุญาตให้พระสงฆ์ ได้มีผ้าอาบน้ำสำหรับผลัดเปลี่ยนเวลาทรงน้ำฝนระหว่าง ฤดูฝนนางวิสาขาจึงเป็นสตรีคนแรกที่ได้ถวายผ้าอาบน้ำฝน แต่พระสงฆ์

ด้วยเหตุนี้ เมื่อถึงวันเข้าพรรษา พุทธศาสนิกชน ตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี จึงนิยมนำผ้าอาบน้ำฝน ไปถวายพระสงฆ์ผู้จะอยู่จำพรรษา พร้อมกับอาหารและ เครื่องใช้ที่จำเป็นต่าง ๆ

แม้ในปัจจุบัน พุทธศาสนิกชนไทยก็ยังคงปฏิบัติ กิจกรรมอย่างนี้อยู่ บางวัดมีการแจกภูิกานัดเวลาประกอบ พิธีถวายผ้าอาบน้ำฝน (วัสสิกสาฎก) และเครื่องใช้อื่น ๆ ณ ศาลาบำเพ็ญกุศลของวัดใกล้บ้านตน

ประเพณีแห่เทียนพรรษา

ประเพณีนี้คงเกิดขึ้นจากความจำเป็นเมื่อสมัย ก่อนยังไม่มไฟฟ้าใช้ พระสงฆ์จำพรรษาต้องปฏิบัติกิจวัตร เช่น การทำวัตรสวดมนต์เข้ามิดและตอนพลบค่ำ รวมถึง การศึกษาพระปริยัติธรรม กิจกรรมเหล่านี้ล้วนต้องการ แสงสว่างโดยเฉพาะแสงสว่างจากเทียนที่พระสงฆ์จุดบูชา

พระรัตนตรัยและเพื่อใช้แสงสว่างจากเทียนที่พระสงฆ์จุดบูชาโดยตรง ด้วยเหตุนี้พุทธศาสนิกชนจึงนิยมหล่อเทียนต้นใหญ่ประมาณว่าจะจุดได้ตลอดเวลา ๓ เดือน ไปถวายพระภิกษุในวัดใกล้ ๆ บ้าน เป็นพุทธบูชาเทียนดังกล่าวเรียกว่า “เทียนจำนำพรรษา” ก่อนจะนำเทียนไปถวายชาวบ้านมักจัดเป็นขบวนแห่แหกันไปอย่างเอิกเกริกสนุกสนานเรียกว่า “ประเพณีแห่เทียนจำนำพรรษา” มีมาแต่สมัยสุโขทัยโดยมีข้อสรุปเนื้อหาจากหนังสือนางพมามา ดังนี้

วันขึ้น ๑๔ ค่ำ ทั้งทหารบกและทหารเรือก็จัดขบวนแห่เทียนจำนำพรรษา ทั้งใส่คานหาบไปและลงเรือประดิษฐานอยู่ในบุษบกทองคำ ประดับธงทิว ตกลองเป่าแตรสังข์แห่ไป ครั้นถึงพระอารามแล้วก็ยกต้นเทียนนั้นเข้าไปถวายในพระอุโบสถ หอพระธรรมและพระวิหารจุดตามให้สว่างไสวในที่นั้น ๆ ตลอด ๓ เดือน

ในกาลต่อมาวัดราษฎร์ทั้งหลายก็มีพิธีทำนองนี้ทั่วพระราชอาณาจักร ปัจจุบันประเพณีแห่เทียนจำนำพรรษานี้ยังถือปฏิบัติกันอยู่ทั่วไปบางจังหวัด เช่น อุบลราชธานี ถือให้เป็นประเพณีเด่นประจำจังหวัดตน ได้จัดประดับตกแต่งต้นเทียนใหญ่ ๆ มีการประกวดแข่งขันแล้วแห่แห่ไปถวายตามวัดต่าง ๆ

เดิมงานประเพณีแห่เทียนพรรษา จังหวัดอุบลราชธานี มีจัดเฉพาะตามคุ้มวัดต่าง ๆ เท่านั้น จนกระทั่งปี พ.ศ.๒๔๔๔ เมืองอุบลราชธานีจัดงานบุญบั้งไฟ โดยทุกคนจะนำบั้งไฟมารวมกันที่วัดหลวงริมแม่น้ำมูล มีการแห่บั้งไฟไปรอบเมืองและจุดขึ้นไปบนท้องฟ้าทำให้เกิดอุบัติเหตุ บั้งไฟตกลงมาถูกชาวบ้านเสียชีวิตในงานมีการชกต่อย ตีรันฟันแทงกัน ก่อเหตุวุ่นวายไปทั้งงานกรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์ ผู้สำเร็จราชการเมืองอุบลราชธานี สมัยนั้น ใหยกเลิกงานประเพณีบุญบั้งไฟเสียแล้วให้มาจัดงานประเพณีแห่เทียนพรรษาแทน ในสมัยแรก ๆ ไม่มีการประกวดเทียนพรรษา แต่ชาวบ้านจะกล่าวรำลึกกันไปว่าเทียนคุ้มวัดนั้นงาม เทียนคุ้มวัดนี้สวย ผู้สำเร็จราชการเมืองอุบลราชธานีในสมัยต่อมาจึงเห็นควรให้มีการประกวดเทียนพรรษาก่อน แล้วแห่รอบเมืองก่อนจะนำไปถวายพระที่วัด

ตักบาตรดอกเข้าพรรษา

เป็นประเพณีหรือกิจกรรมหนึ่งในวันเข้าพรรษา เมื่อแรกเริ่มนั้นประเพณีตักบาตรดอกไม้นี้มีมายาวนานตั้งแต่สมัยพุทธกาล และไม่ได้มีจำกัดว่าจะต้องจัดขึ้นเมื่อใด เพียงแต่ถือว่าการตักบาตรดอกไม้จะได้อานิสงส์ให้มีชีวิตที่มีความสุขทั้งภพนี้และภพหน้า แต่สำหรับจังหวัดสระบุรีมีเอกลักษณ์ของประเพณีในเรื่องของดอกไม้ประจำท้องถิ่นชนิดหนึ่งคล้ายๆ ต้นกระชาย หรือมีน สูงประมาณ

๑ คืบเศษ มีดอกสีเหลือง สีขาว และสีม่วง ขึ้นตามไหล่เขาในอำเภอพระพุทธบาท และจะออกดอกบานในช่วงวันเข้าพรรษา หรือวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ชาวบ้านได้เก็บดอกไม้ชนิดนี้มาถวายพระและเรียกชื่อว่า ดอกเข้าพรรษา จึงกำเนิดเป็นประเพณีตักบาตรดอกเข้าพรรษา ชาวพระพุทธบาทได้ยึดถือประเพณีตักบาตรดอกเข้าพรรษาเป็นประเพณีสำคัญที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาเป็นประจำทุกปี และถือเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดแห่งเดียวในประเทศไทย และมีเพียงหนึ่งเดียวในโลก

การบวชกับการเข้าพรรษา

ในหนังสือนางพมามาสมัยสุโขทัยไม่มีปรากฏเกี่ยวกับการบวชวันเข้าพรรษาเพราะการบวชของไทยเน้นการศึกษาเล่าเรียนเป็นสำคัญ เช่นเดียวกับการบวชสมัยอยุธยาได้กล่าวถึงการบวชนาคนหลวงในหนังสือขุนหลวงหาหัว โดยใช้ขนาดมหาดเล็กและตำรวจข้าราชการไม่ว่าหมู่ใดกรมใด ซึ่งพระเจ้าแผ่นดินพระราชทานแต่ผ้าไตรบริวาร ต่อมาได้มีการบริจาคพระราชมณเฑียรเมื่อถึงวันเพ็ญเดือนแปด จึงทรงเทียนพระวสาทั้งในกรุงและนอกกรุง รวมถึงหัวเมืองเอกเมืองโทด้วย

สมัยรัตนโกสินทร์มีการทรงผนวชเจ้านายในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม นาคหลวงพระองค์แรก คือ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดให้มีการบวชเถรขึ้น คือหม่อมเจ้าสถิตเสถียรในปีที่พระราชทานเพลิงพระศพกรมหมื่นวิศยุคนาถนิการธ เป็นการทรงผนวชเถรที่พระเมรุอย่างบวชหน้าศพ การบวชสมัยนี้เริ่มมีการโปรยทานเมื่อโปรยทานเสร็จแล้วเสด็จเข้าไปในพระอุโบสถ

ประเพณีการบวชที่กล่าวมาเป็นลำดับสมัยนั้น การบวชรับพรรษามีขึ้นในราชสำนัก มีการบวชนาคนหลวง มีการบวชหน้าไฟ (หน้าเมรุ) และมีการโปรยทาน ซึ่งสืบทอดถึงปัจจุบัน แต่ไม่มียุคหรือสมัยใดกล่าวถึงการบวชในพรรษา หรือการสึกในพรรษาเลย ดังนั้นจึงเป็นเพียงความเชื่อว่าการบวชที่จะได้อานิสงส์ควรบวชให้ได้ครบพรรษาไม่ควรสึกก่อนออกพรรษา ดังนั้นเป็นเพียงการนับอยู่ประจำของคณะสงฆ์ต้องอยู่ครบตลอดพรรษา จึงนับพรรษาได้

ความส่งท้าย

การเข้าพรรษาเป็นประเพณีอันดีงามของชาวพุทธที่ดำเนินสืบทอดมาเป็นเวลานาน และยังคงดำรงอยู่ถึงปัจจุบัน โดยมีการพัฒนาการจากราชสำนักมาสู่พิธีกรรมของพุทธศาสนิกชนทั่วไป มีกิจกรรมหลากหลายในเชิงส่งเสริมและทำนุบำรุงพุทธศาสนา เพื่อร่วมกันรักษาและสืบทอดให้ยั่งยืนต่อไป

ปัญหาจากข้อหาหรือ กฎหมายที่ห้ามหวั

การชำระค่าเช่าอาคารสถานที่
กรณีไม่สามารถติดต่อผู้ให้เช่าได้ ^(๑)

สุราริณี ศรีวิฑฒณิ ^(๒)

ข้อเท็จจริง

กรณีสำนักงาน จ. ได้ทำสัญญาเช่าอาคารสถานที่พร้อมอุปกรณ์โครงการศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างจังหวัด ส. กับ นางสาว ส. ผู้ให้เช่า ตามสัญญาเช่าเลขที่ ๐๔/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ โดยได้ดำเนินการเบิกจ่ายค่าเช่าประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ให้กับ นางสาว ส. ผู้ให้เช่า แต่ไม่สามารถโอนเงินค่าเช่าเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของ นางสาว ส. ผู้ให้เช่า ได้ และไม่สามารถติดต่อ นางสาว ส. ผู้ให้เช่า ได้

ข้อหาหรือ

สำนักงาน จ. ข้อหาหรือแนวทางการชำระค่าเช่าอาคารสถานที่ที่ส่วนราชการได้ผูกพันกับคู่สัญญา เพื่อจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องต่อไป

คำวินิจฉัย

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีนี้ นางสาว ส. ผู้ให้เช่า ซึ่งเป็นเจ้านี้ตามสัญญาเช่าอาคารสถานที่พร้อมอุปกรณ์ดังกล่าวไม่สามารถชำระหนี้ได้ สำนักงาน จ. ผู้เช่า ซึ่งเป็นลูกหนี้ตามสัญญาเช่าดังกล่าว ย่อมมีหน้าที่ต้องชำระเงินค่าเช่าให้แก่ นางสาว ส. ผู้ให้เช่า ซึ่งเป็นเจ้านี้ด้วยวิธีการวางทรัพย์ โดยการนำเงินค่าเช่าไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำตำบลที่จะต้องชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ และ มาตรา ๓๓๓ เมื่อข้อ ๔ ของสัญญาเช่าอาคารสถานที่พร้อมอุปกรณ์ดังกล่าวกำหนดให้ชำระค่าเช่าด้วยการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของธนาคาร ก. สาขา ก. ซึ่งตั้งอยู่ที่อำเภอ ม. จังหวัด ส. ดังนั้น สำนักงาน จ. ผู้เช่า จึงมีสิทธิวางเงินค่าเช่าได้ที่สำนักงานบังคับคดีจังหวัด ส. อำเภอ ม. จังหวัด ส. และแจ้งให้ นางสาว ส. ผู้ให้เช่า ทราบต่อไป

หมายเหตุ

๑. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑

กำหนดว่า ถ้าเจ้านี้บอกปิดไม่ยอมรับชำระหนี้ก็คิด หรือไม่สามารถจะรับชำระหนี้ได้ก็คิด หากบุคคลผู้ชำระหนี้วางทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งหนี้ไว้เพื่อประโยชน์แก่เจ้านี้แล้ว ก็ยอมจะเป็นอันหลุดพ้นจากหนี้ได้ ความข้อนี้ทำนให้ใช้ตลอดถึงกรณีที่คุณค่าผู้ชำระหนี้ไม่สามารถจะหยั่งรู้ถึงสิทธิ หรือไม่รู้ตัวเจ้านี้ได้แน่นอนโดยมิใช่เป็นความผิดของตน

๒. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๓

กำหนดว่า การวางทรัพย์นั้นต้องวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำตำบลที่จะต้องชำระหนี้

ถ้าไม่มีทบบัญชีแห่งกฎหมาย หรือกฎข้อบังคับเฉพาะการในเรื่องสำนักงานวางทรัพย์ เมื่อบุคคลผู้ชำระหนี้ร้องขอ ศาลจะต้องกำหนดสำนักงานวางทรัพย์ และตั้งแต่งผู้พิทักษ์ทรัพย์ที่วางนั้นขึ้น

ผู้วางต้องบอกกล่าวให้เจ้านี้ทราบที่ได้วางทรัพย์นั้นโดยพลัน

๓. เมื่อกรณีวัตถุแห่งหนี้ตามสัญญาเช่าดังกล่าวเป็นเงินค่าเช่า สำนักงาน จ. ผู้เช่า จึงถือเป็นลูกหนี้ตามสัญญาเช่าดังกล่าว มีหน้าที่ที่จะต้องชำระเงินค่าเช่าให้แก่ นางสาว ส. ผู้ให้เช่า ซึ่งเป็นเจ้านี้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงาน จ. ผู้เช่า ได้ปฏิบัติชำระหนี้โดยการโอนเงินค่าเช่าเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของผู้ให้เช่าตามข้อตกลงในสัญญาเช่าดังกล่าวแล้ว แต่ไม่สามารถโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารดังกล่าวและไม่สามารถติดต่อผู้ให้เช่าได้ ผู้เช่าจึงมีสิทธิชำระหนี้ด้วยวิธีการวางทรัพย์ โดยการนำเงินค่าเช่าไปวาง ณ สำนักงานวางทรัพย์ประจำตำบลที่จะต้องชำระหนี้ อีกทั้งเมื่อข้อ ๑๕ ตามสัญญาเช่าดังกล่าว กำหนดว่า การชำระค่าเช่าให้ชำระด้วยการโอนเงินเข้าบัญชี

(๑) ส่วนข้อหาหรือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย เลขรับที่ ส. ๖๔/๒๕๖๗

(๒) อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย สำนักงานอัยการสูงสุด

เงินฝากธนาคาร ก. สาขา ก. อำเภอ ม. จังหวัด ส. ดังนั้น สำนักงาน จ. ผู้เช่าจึงมีสิทธิวางเงินค่าเช่าได้ที่สำนักงานบังคับคดีจังหวัด ส. อำเภอ ม. จังหวัด ส. และแจ้งให้นางสาว ส. เจ้าหน้าทราบ

๔. คำพิพากษาศาลฎีกาในประเด็นการวางทรัพย์ที่นำสนใจ

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๗๓๖/๒๕๖๓

จำเลยที่ ๒ เป็นเพียงผู้ซื้อทรัพย์จำนองของจำเลยที่ ๑ มาจากการขายทอดตลาดโดยติดจำนอง ไม่ได้เป็นคู่สัญญาที่จะต้องรับผิดชอบตามสัญญาจำนอง จำเลยที่ ๒ จึงมีฐานะเป็นเพียงผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนอง มีหน้าที่ปลดเปลื้องภาระจำนองด้วยการไถ่ถอนจำนองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗๓๘ ซึ่งจำเลยที่ ๒ ก็ได้เสนอคำขอไถ่ถอนจำนองที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างทรัพย์จำนองไปยังโจทก์ โจทก์ได้รับคำเสนอดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ หากโจทก์ไม่ยอมรับคำเสนอก็ต้องฟ้องคดีต่อศาลภายใน ๑ เดือนนับแต่วันมีคำเสนอ เพื่อให้ศาลพิพากษาสั่งให้ขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองนั้นตามมาตรา ๗๓๙ แต่โจทก์เพียงแต่มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาหนังสือขอไถ่ถอนจำนองไปยังจำเลยที่ ๒ ว่า โจทก์ขอปฏิเสธข้อเสนอชำระค่าไถ่ถอนจำนองของจำเลยที่ ๒ หากจะไถ่ถอนจำนองจะต้องชำระตามภาระหนี้จำนอง โดยไม่ได้ฟ้องคดีต่อศาลภายใน ๑ เดือนนับแต่วันมีคำเสนอ โจทก์จึงต้องถูกผูกพันตามคำเสนอขอไถ่ถอนจำนองของจำเลยที่ ๒ โดยถือว่าเป็นการสนองรับโดยปริยายตามมาตรา ๗๓๙ และมาตรา ๗๔๑ จำเลยที่ ๒ จึงมีสิทธิไถ่ถอน

จำนองในวงเงินตามที่เสนอ แต่ภาระจำนองจะระงับสิ้นไปก็ต่อเมื่อจำเลยที่ ๒ ใช้เงินแก้โจทก์ตามที่จำเลยที่ ๒ เสนอขอไถ่ถอนดังกล่าว แม้โจทก์จะไม่ยอมรับราคาตามที่จำเลยที่ ๒ เสนอ แต่เมื่อถือว่าโจทก์สนองรับราคาตามที่จำเลยที่ ๒ เสนอแล้ว จำเลยที่ ๒ จึงมีหน้าที่ปฏิบัติตามคำเสนอดังกล่าวด้วย โดยต้องไถ่ถอนจำนองตามราคาที่เสนอซึ่งถือเป็นหนี้เงินที่จะต้องเสียดอกเบี้ยในระหว่างผิดนัดตามมาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง เมื่อจำเลยที่ ๒ ไม่นำเงินตามราคาที่เสนอไปวางที่สำนักงานวางทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามคำเสนอตามมาตรา ๓๓๐ และ ๓๓๑ จำเลยที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบในส่วนดอกเบี้ยนับแต่วันครบกำหนดตามคำเสนอราคาไถ่ถอนจำเลยที่ ๒ มีหนังสือถึงโจทก์ขอไถ่ถอนทรัพย์จำนองภายใน ๓๐ วัน โจทก์ได้รับหนังสือดังกล่าววันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ โจทก์จึงต้องฟ้องคดีภายในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ กรณีจึงต้องถือว่าการสนองรับคำเสนอราคาไถ่ถอนของจำเลยที่ ๒ มีผลวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ กำหนดเวลา ๓๐ วัน ที่จำเลยที่ ๒ ต้องวางเงินจึงตรงกับวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๘ จำเลยที่ ๒ จึงต้องรับผิดชอบดอกเบี้ยผิดนัดนับแต่วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๘๐๔/๒๕๕๙

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๒๗ และมาตรา ๗๕๕ ได้บัญญัติให้ผู้รับจำนองมีสิทธิในการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จำนอง แม้สิทธิเรียกร้องส่วนที่เป็นประธานจะขาดอายุความก็ตาม แต่จะใช้สิทธินั้นบังคับให้ชำระดอกเบี้ยที่ค้างย้อนหลังเกิน ๕ ปี ขึ้นไปไม่ได้ และมาตรา ๑๙๓/๓๓ บัญญัติให้สิทธิ

เรียกร่องในดอกเบี๋ยค่างชำระมีกำหนดอายุความ ๕ ปี ดังนั้น เมื่อปรากฏว่าดอกเบี๋ยจำนวนที่โจทก์นำไปวาง พร้อมเงินต้นที่สำนักงานวางทรัพย์ เป็นดอกเบี๋ยตาม สัญญาจ้างงอกที่ค่างชำระเป็นระยะเวลา ๕ ปี เท่ากับสิทธิ เรียกร่องของผู้รับจ้างงอกที่มีอยู่โดยชอบด้วยกฎหมาย จำเลยผู้รับโอนสิทธิจ้างงอกซึ่งมีสิทธิเช่นเดียวกับ ผู้รับจ้างงอก จะใช้สิทธิเรียกร่องเอาดอกเบี๋ยในส่วนเกิน กำหนดเวลาดังกล่าวนี้หาได้ไม่ และโจทก์ในฐานะลูกหนี้ ย่อมหลุดพ้นจากหนี้ดังกล่าวตามมาตรา ๓๓๑

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๐๙๗/๒๕๕๗

เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นวันครบ กำหนดการขายฝาก โจทก์ทั้งสองพยายามติดต่อจำเลย แต่ไม่สามารถติดต่อได้ ย่อมถือว่าเป็นการแสดงเจตนา ปฏิเสธบอกปิดไม่ยอมรับการไต่ถอนหรือไม่ยอมรับชำระ หนี้อยู่ในตัว กรณีจึงมีเหตุให้โจทก์ทั้งสองใช้สิทธิวางทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๓๑ เมื่อโจทก์ทั้งสองวางทรัพย์อันเป็นสินไต่ต่อสำนักงาน บังคับคดีจังหวัดชลบุรี สาขาพิทยา โดยมีหลักฐาน แคชเชียร์เช็คลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ จ่ายสำนักงาน บังคับคดีจำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นวันที่ยังอยู่ภายในกำหนดเวลาไต่ถอน นอกจากนี้โจทก์ที่ ๑ ยังได้ไปแจ้งความไว้เป็นหลักฐานว่า วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ โจทก์ที่ ๑ นำเงินมาไต่ถอนที่ดินตามสัญญาขายฝาก ซึ่งครบกำหนดแล้ว แต่จำเลยไม่มาตามนัดและไม่สามารถ ติดต่อได้ ตามรายงานประจำวันรับแจ้งเป็นหลักฐาน การแจ้งความเป็นหลักฐานระยะเวลา ๑๗.๑๕ นาฬิกา อันเป็นเวลาทางราชการปิดทำการแล้ว จึงเป็นข้อบ่งชี้ ว่าโจทก์ทั้งสองดำเนินการตามคำแนะนำของเจ้าพนักงาน สำนักงานบังคับคดีและวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ โจทก์ ทั้งสองนำแคชเชียร์เช็คฉบับดังกล่าวที่ส่งจ่ายแก่สำนักงาน บังคับคดีจังหวัดชลบุรี สาขาพิทยา ไปวางทรัพย์ต่อ เจ้าพนักงานวางทรัพย์ที่สำนักงานบังคับคดีโดยมีบันทึก รายงานเจ้าพนักงานเป็นหลักฐาน ยิ่งเป็นข้อชี้ชัดว่าโจทก์ ทั้งสองมีเงินสินไต่พร้อมที่จะชำระให้แก่จำเลยตามสัญญา ขายฝากในวันครบกำหนดจริง พฤติการณ์ดังกล่าว ถือว่าโจทก์ทั้งสองผู้ขายฝากพร้อมที่จะไต่ถอนได้ภายใน กำหนดแล้ว ส่วนการจะนำแคชเชียร์เช็คไปวางที่สำนักงาน วางทรัพย์หรือวางแล้วถอนคืนไป ก็มีใช้กรณีที่น่ามาวินิจฉัย ว่าโจทก์ทั้งสองไม่ได้มีสิทธิไต่คืน การวางทรัพย์เป็นเพียง หลักฐานแสดงว่าผู้ขายฝากมีเงินสินไต่มาทำการไต่คืน ทรัพย์สินที่ขายฝากกับผู้รับซื้อฝาก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๘๘-๕๙๓/๒๕๙๗

การวางทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๓๓๐ และ ๓๓๓ นั้นเป็นเรื่องการปลดปล่อย ให้พ้นความรับผิดชอบในการชำระหนี้ ส่วนเรื่องลูกหนี้ได้ไต่ถอน ชำระหนี้แล้วหรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง

เกาะภูเก็ต

ผู้เลี้ยงดูให้อาหารสุนัขจรจัดอย่างเป็นเจ้าของ ย่อมต้องรับผิดชอบ
ทั้งทางอาญาและทางแพ่งในความเสียหายอันเกิดจากสุนัขจรจัดนั้น

รังสิชัย
บรรณกิจวิจารณ์ ^(๑)

มนต์ชัย
ชินนรสิลา ^(๒)

ภคพัฒน์
ชินนรสิลา ^(๓)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๓๙/๒๕๖๕

พนักงานอัยการจังหวัด บ. โจทก์
นางสาว จ. ผู้ร้อง
นางสาว ส. จำเลย

เด็กหญิง ช. ผู้ตาย อายุ ๒ ปี ๑๑ เดือน เป็นบุตรของนางสาว จ. ผู้ร้อง ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุ ผู้ตายถูกสุนัขพันธุ์ผสมเพศเมียกัดตามร่างกายหลายแห่งจนถึงแก่ความตาย จำเลยเป็นเจ้าของและผู้ควบคุมสุนัขที่กัดผู้ตาย โดยจำเลยเลี้ยงดูให้อาหารและให้สุนัขนอนบริเวณบ้านจำเลยและตลอดลูกที่ใต้ถุนบ้านจำเลยมานานประมาณ ๕ ปี ทั้งมีบุคคลอื่นขอลูกสุนัขจากจำเลยและบุตรจำเลยเพื่อนำไปเลี้ยง พฤติการณ์การกระทำของจำเลยดังกล่าวบ่งชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าจำเลยเลี้ยงดูสุนัขดังกล่าวอย่างเป็นเจ้าของสุนัข มิใช่เพียงการให้ความเมตตาแก่สุนัข

จรจัดทั่วไปเท่านั้น จำเลยจึงเป็นเจ้าของและผู้ควบคุมสุนัขที่กัดผู้ตาย ก่อนเกิดเหตุสุนัขผู้ตายเคยกัดไก่ของนาง ส. ตาย ๑๗ ตัว และเคยกัดไก่ เบ็ด โคน และกระบือชาวบ้านหลายครั้ง ถือได้ว่าสุนัขของจำเลยเป็นสัตว์ดุ จำเลยซึ่งเป็นเจ้าของจึงต้องควบคุมดูแลเป็นพิเศษกว่าปกติธรรมดา เพราะอาจทำอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้อื่นได้ แต่จำเลยมิได้ล่ามโซ่หรือขังกรงไว้ กลับปล่อยปลະละเลยให้สุนัขของจำเลยวิ่งไปทั่วหมู่บ้าน ได้จนเป็นเหตุให้สุนัขของจำเลยกัดทำอันตรายแก่ชีวิตของผู้ตาย การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นจำเลยจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์และจำเลยอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้โดยการควบคุมสุนัขให้อยู่ภายในบริเวณบ้าน ล่ามโซ่ หรือให้อยู่ในกรง แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ และมีได้ควบคุมสัตว์ดุ ปล่อยปลະละเลยให้สัตว์นั้นเที่ยวไปตามลำพังจนอาจทำอันตรายแก่บุคคล การกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็น

(๑) ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์

(๒) ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

(๓) นักศึกษาปี ๔ หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย และฐานเป็นผู้ควบคุมสัตว์ดุ ปล่อยปลະละเลยให้สัตว์นั้นเกี่ยวไปตามลำพังจนทำ อันตรายแก่บุคคล พืพากษากลับให้บังคับคดีไปตาม คำพิพากษาศาลชั้นต้น^(๔)

ในการพิพากษาคดีส่วนแพ่ง ศาลจำต้องถือ ข้อเท็จจริงตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๖ เมื่อคดีอาญาศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงว่า จำเลยกระทำ โดยประมาทไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการควบคุมเลี้ยงดู สุนัขของจำเลยซึ่งเป็นสุนัขดุและการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ สุนัขของจำเลยกัดผู้ตายถึงแก่ความตาย การกระทำของ จำเลยจึงเป็นความเสียหายเกิดขึ้นเพราะสัตว์ จำเลยซึ่งเป็นเจ้าของสัตว์จำต้องใช้คำสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ร้อง ซึ่งเป็นฝ่ายที่ต้องเสียหายเพื่อความเสียหายใด ๆ อันเกิด แต่สัตว์นั้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๓ วรรคหนึ่ง ทั้งมาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่ง ให้อำนาจศาล กำหนดคำสินไหมทดแทนว่าจะพึงใช้สกลนใด เพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรง แห่งละเมิด ที่ศาลชั้นต้นกำหนดค่าจัดงานศพ ๓๐,๐๐๐ บาท และค่าขาดไร้อุปการะ ๓๐๐,๐๐๐ บาท แก่ผู้ร้อง จึงเป็นจำนวนที่เหมาะสมแล้ว ศาลฎีกามีอำนาจกำหนด คำสินไหมทดแทนดังกล่าวให้แก่ผู้ร้องได้ ปัญหา ดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๔ วรรคสอง มาตรา ๒๒๕

(ตรีชัย ตรีชัยวิจิตร - ชัยยุทธ กลับอำไพ - สุทิน อัยตระกูล)

ข้อสังเกต ตามหลักความรับผิดชอบทางอาญา^(๕) "การกระทำ" อันจะเป็นความผิดทางอาญาได้จะต้องเป็นการเคลื่อนไหว ร่างกายหรือไม่เคลื่อนไหวร่างกาย ภายใต้การรู้สำนึก หรือบังคับของจิตใจ สำหรับการกระทำโดยไม่เคลื่อนไหว ร่างกายภายใต้การรู้สำนึกหรือบังคับของจิตใจนั้น ได้แก่ การกระทำโดยงดเว้น^(๖) ซึ่งเป็นหน้าที่เฉพาะเจาะจง เพื่อป้องกันผลไม่ให้เกิด แต่กลับปล่อยปลະละเลย ไม่ทำหน้าที่นั้น^(๗) กับ**การกระทำโดยละเว้น** ซึ่งเป็นการไม่ ทำหน้าที่โดยทั่วไปตามที่กฎหมายบัญญัติ^(๘)

ความรับผิดชอบที่เกิดจากสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์ดุหรือ สัตว์ร้าย ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๑, ๓๗๗^(๙) และความรับผิดชอบที่เกิดจากสัตว์ในทางละเมิดตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๓^(๑๐) ซึ่ง ในการพิพากษาคดีส่วนแพ่งศาลจำต้องถือข้อเท็จจริง ตามที่ปรากฏในคำพิพากษาคดีส่วนอาญาตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๔๖ เมื่อพิจารณาตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๖๓๙/๒๕๖๕ นี้ อาจพิจารณาได้จากพฤติการณ์ที่ว่า **จำเลยเลี้ยงดูสุนัขดังกล่าวอย่างเป็นเจ้าของสุนัข** หรือ เป็นการที่**จำเลยให้ความเมตตาแก่สุนัขจรจัดทั่วไป** โดย ในคดีข้างต้นปรากฏพฤติการณ์การกระทำของจำเลย ที่เลี้ยงดูให้อาหาร และให้สุนัขนอนบริเวณบ้านจำเลยและ คลอดลูกที่ได้ขุนบ้านจำเลยมานานประมาณ ๕ ปี ทั้งมี บุคคลอื่นขอลูกสุนัขจากจำเลยและบุตรจำเลยเพื่อนำไป เลี้ยง ย่อมบ่งชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าจำเลยเลี้ยงดูสุนัข ดังกล่าวอย่างเป็นเจ้าของสุนัข หากใช้ว่าเพียงแต่การให้ ความเมตตาแก่สัตว์จรจัดโดยทั่วไปตามวิสัยคนที่มี ความเมตตากรุณาไม่ แล้วจะต้องรับผิดชอบความเสียหาย

(๔) ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๑, ๓๗๗ การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมาย หลายคน ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๑ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐ จำคุก ๑ ปี และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ ๑ ปี กับให้จำเลยชำระเงิน ๓๓๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันนี้ ... จนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้อง ค่าฤชาธรรมเนียม คิดส่วนแพ่งให้เป็นพัน, ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษากลับ (หยิกพ้อง และยกคำร้องคดีส่วนแพ่ง ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลให้เป็นพัน, ศาลฎีกาพิพากษากลับ ให้ บังคับคดีตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้กำหนด ๑ ปี นับแต่วันอ่านคำพิพากษาศาลฎีกาให้จำเลยพิงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๖ แต่เฉพาะดอกเบี้ย ให้จำเลยรับผิดชอบชำระดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันนี้ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ จนถึงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๔ และอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี นับแต่วันนี้ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ร้อง ทั้งนี้ หากกระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเมื่อใด ก็ให้ปรับเปลี่ยน ไปตามนั้น แต่ต้องไม่เกินร้อยละ ๗.๕ ต่อปีตามคำขอ ค่าฤชาธรรมเนียมคดีแพ่งทั้งสามศาลให้เป็นพัน

(๕) ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง บุคคลจะต้องรับผิดชอบในทางอาญาที่ต่อเมื่อได้กระทำโดยเจตนา เว้นแต่จะได้กระทำโดยประมาท ในกรณีที่กฎหมาย บัญญัติให้ต้องรับผิดชอบเมื่อได้กระทำโดยประมาท หรือเว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยแจ้งชัดให้ต้องรับผิดชอบเมื่อได้กระทำโดยไม่มีเจตนา

(๖) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๔๙ วรรคท้าย บัญญัติว่า การกระทำ ให้หมายความรวมถึงการให้เกิดผลอันหนึ่งอันใดขึ้นโดยงดเว้นการที่จักต้องกระทำเพื่อป้องกัน ผลนั้นด้วย

(๗) **หน้าที่เฉพาะเจาะจง**อันเป็นการกระทำโดยงดเว้นได้ อาจเกิดจาก (๑) **หน้าที่อันเกิดขึ้นตามที่กฎหมายบัญญัติ** เช่น บิดามารดาจำต้องมีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดูบุตรผู้เยาว์ (ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๖๔) (๒) **หน้าที่อันเกิดจากการยอมรับโดยเฉพาะเจาะจง** เช่น หน้าที่ตามสัญญาจ้างจ้างเฝ้าดูแลผู้ป่วยหนักหรือเด็กเล็ก การดูแลความปลอดภัยผู้มา ใช้บริการสระว่ายน้ำ (๓) **หน้าที่อันเกิดจากการกระทำก่อน ๆ ของตน** ซึ่งย่อมเกิดภาระหน้าที่ที่จะต้องทำให้เสร็จสิ้นต่อไป เช่น อาสาพาคนตาบอดข้ามถนนแต่กลับเปลี่ยน ใจปล่อยให้ลูกหลานของคนตาบอดถูกรถชนตาย (๔) **หน้าที่อันเกิดจากความสัมพันธ์พิเศษเฉพาะเรื่อง** เช่น บิดาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่ให้การอุปการะเลี้ยงดู บุตรมาตลอด ทั้งนี้ การกระทำโดยงดเว้นที่จักต้องกระทำเพื่อป้องกันผล (ตามมาตรา ๔๙ วรรคท้าย) นี้ มิได้ทั้งการกระทำโดยเจตนาและการกระทำโดยประมาท.

(๘) เช่น การละเว้นไม่ช่วยผู้ตกอยู่ในอันตรายแห่งชีวิตตามความจำเป็น ซึ่งตนอาจช่วยเหลือได้โดยไม่ควรกลัวอันตรายแก่ตนหรือผู้อื่น (เช่น ไม่ช่วยคนกำลังจะจมน้ำตาย) ตาม ป.อ. มาตรา ๓๗๔.

(๙) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๗๗ ผู้ใดควบคุมสัตว์ดุหรือสัตว์ร้าย ปล่อยปลະละเลยให้สัตว์นั้นเกี่ยวไปโดยลำพัง ในประการที่อาจทำอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

"สัตว์ร้าย" หมายความว่า โดยธรรมชาติของสัตว์นั้นเองเป็นสัตว์ที่มีนิสัยทั้งดุและร้ายอาจเป็นปกติอยู่ในตัว และเป็นสัตว์ที่เป็นอันตรายอันน่าสะพรึงกลัวต่อ บุคคลผู้พบเห็น เช่น เสือ จระเข้ จูฬหมี เป็นต้น , ส่วน **"สัตว์ดุ"** หมายความว่า โดยธรรมชาติของสัตว์นั้นเองไม่ใช่สัตว์ร้าย แต่อาจเป็นสัตว์ซึ่งเจ้าของจะต้องมีกรรมคุณ ดูแลเป็นพิเศษเพื่อป้องกันอันตราย โดยวางใจหรือบังกรังไว้ เช่น *สุนัข* (ฎ. ๑๔๑/๒๕๐๔) *ข้าวตอกมัน* (ฎ. ๓๔๒/๒๕๒๓) เป็นต้น.

(๑๐) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๓๓ ถ้าความเสียหายเกิดขึ้นเพราะสัตว์ ทำหน้าที่เจ้าของสัตว์หรือบุคคลผู้รับเลี้ยงรักษาไว้แทนเจ้าของ จำต้องใช้คำสินไหม ทดแทนให้แก่ฝ่ายที่ต้องเสียหายเพื่อความเสียหายอย่างไรก็ดี อันเกิดแต่สัตว์นั้น เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังอันสมควรแก่การเลี้ยงการรักษามาตามและ วิสัยของสัตว์หรือตามพฤติการณ์อย่างอื่น หรือพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้นย่อมจะต้องเกิดขึ้นทั้งที่ได้ใช้ความระมัดระวังถึงเพียงนั้น

อนึ่ง บุคคลผู้ต้องรับผิดชอบดังกล่าวในวรรคต้นนั้น จะใช้สิทธิไล่เบี้ยเอาแก่บุคคลผู้ที่เร้าหรือยั่วสัตว์นั้นโดยละเมิด หรือเอาแก่เจ้าของสัตว์อื่นอันมาเร้าหรือยั่ว สัตว์นั้นๆ ก็ได้.

ที่เกิดจากสัตว์นั้นเสมอไปไม่

ดังนี้ เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์ของจำเลยที่เลี้ยงดูสุนัขดังกล่าวอย่างเป็นเจ้าของสุนัข จำเลยทราบดีอยู่แล้วว่าสุนัขของจำเลยเป็นสัตว์ดุ เพราะก่อนเกิดเหตุสุนัขของจำเลยเคยกัดเท้าของนาง ส. ตาย ๑๗ ตัว และเคยกัดเท้าเปิด โศ และกระบือชาวบ้านหลายครั้ง^(๑๑) จำเลยซึ่งเป็นเจ้าของจึงมีหน้าที่เฉพาะเจาะจงต้องควบคุมดูแลสุนัขดุเป็นพิเศษกว่าปกติธรรมดา เพราะอาจไปทำอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้อื่นได้ แต่จำเลยมิได้ล่ามโซ่หรือบังกรงไว้กลับปล่อยให้สุนัขของจำเลยวิ่งไปทั่วหมู่บ้านได้ จนเป็นเหตุให้สุนัขของจำเลยกัดทำอันตรายแก่ชีวิตของเด็กหญิง ช. ผู้ตาย การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำ (โดยงดเว้น) ปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นจำเลยจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และจำเลยอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้โดยการควบคุมสุนัขให้อยู่ภายในบริเวณบ้านล่ามโซ่ หรือให้อยู่ในกรง แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ และมีได้ควบคุมสัตว์ดุ ปล่อยปลະละเลยให้สัตว์นั้นเกี่ยวไปตามลำพังจนอาจทำอันตรายแก่บุคคล การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำความผิดโดยงดเว้นฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย และการกระทำความผิดโดยละเว้นในหน้าที่โดยทั่วไปฐานเป็นผู้ควบคุมสัตว์ดุปล่อยปลະละเลยให้สัตว์นั้นเกี่ยวไปตามลำพังจนทำอันตรายแก่บุคคล แต่เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท อันต้องลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๑ ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๐

อนึ่ง ก่อนหน้านี้มีคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๗๖๔/๒๕๕๖ , อ. ๑๗๕๑/๒๕๕๙ วินิจฉัยในทำนองเดียวกันว่า สุนัขจรจัดที่คนให้อาหารเป็นครั้งคราวเป็นบางครั้งบางโอกาสด้วยความเมตตา รวมถึงคนที่ให้อาหารประจำแต่ไม่ใช่ผู้รับเลี้ยงรับผิดชอบชีวิตของสุนัขจรจัด ไม่ถือว่าเป็นเจ้าของสุนัขจรจัด ... เป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือกรมปศุสัตว์ที่จะต้องรับผิดชอบในการจัดการดูแลสุนัขจรจัด ซึ่งสุนัขเป็นสัตว์ควบคุมตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อสุนัขจรจัดไปทำลายทรัพย์สิน หรือรุมกัดผู้อื่นก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นองค์การบริหารส่วนตำบลหรือกรมปศุสัตว์จึงต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายนั้น ตามมาตรา ๖๗ และ มาตรา ๖๘ แห่ง พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ให้ราชการผู้ถูกฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้กับเอกชนผู้ฟ้องคดีนั้น (แต่การให้อาหารสัตว์ในที่สาธารณะเป็นครั้งคราวด้วยความเมตตา อาจถือว่าเป็นการกึ่งสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยลงบนที่หรือทางสาธารณะ มีโทษปรับไม่เกินสองพันบาท ตามมาตรา ๓๒ แห่ง พ.ร.บ. รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ และหากเข้าข่ายเป็นเหตุรำคาญตาม มาตรา ๒๕ แห่ง พ.ร.บ. สาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ โทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ)^(๑๒)

(๑๑) เคยมีตัวอย่างคดีที่ใกล้เคียงกัน เช่น สุนัขเป็นสัตว์เลี้ยง แต่ก็อาจเป็นสัตว์ที่ดุได้โดยธรรมชาติของสัตว์นั้นเอง ทั้งนี้ ต้องดูพฤติการณ์เป็นเรื่อง ๆ ไป เฉพาะคดีนี้ข้อเท็จจริงเป็นยุติว่า สุนัขของจำเลยเคยกัดเปิดของผู้อื่นเสียหายมาก่อนแล้วหลายครั้ง และครั้งที่เกิดเหตุนี้สุนัขของจำเลยไปกัดเปิดของผู้อื่นเสียหายตายและบาดเจ็บหลายสิบตัว ถือได้ว่าเป็นสัตว์ดุตามความหมายของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๗๗

(๑๒) <https://lawdivision.kku.ac.th/๓๑๒๗/>

ภาษาอังกฤษสำหรับศึกษากฎหมาย

วิเคราะห์ภาพรวมข้อสอบภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) สอบวันอาทิตย์ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๗

ดร.กนก จุลมนต์ ^(๑)

คำถามข้อ ๑ ส่วนที่ให้แปลเป็นภาษาไทย ให้แปลเกี่ยวกับ Judicial misconduct (ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของตุลาการ) โดยมีเนื้อหาจากบทความเรื่อง **Judicial Misconduct and Public Confidence in the Rule of Law** (ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของตุลาการกับความเชื่อมั่นของสาธารณชนในหลักนิติธรรม) ซึ่งปรากฏอยู่บนเว็บไซต์ของ United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) (สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ) ซึ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อเกี่ยวเนื่องกับข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๗ เกี่ยวกับ **Basic Principles on the Independence of the Judiciary** (หลักการพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการ) โดยแหล่งข้อมูลก็มาจากหน่วยงานย่อยภายในสหประชาชาติ (United Nations) โดยข้อสอบสนามใหญ่มาจาก United Nations Human Rights, Office of High Commissioner (สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ) นอกจากนี้ยังเป็นเนื้อหาใน theme เดียวกันกับข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามใหญ่) วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๖ ซึ่งออกเรื่อง a judicial candidate (ผู้สมัครเป็นผู้พิพากษา) ซึ่งมาจากบทความเรื่อง **The Quality of a Good Judge** (คุณสมบัติของผู้พิพากษาที่ดี), Home Court Administration จากข้อสอบที่ออกต่อเนื่องกันดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ได้ว่าแนวโน้มข้อสอบแปลอังกฤษเป็นไทยน่าจะเน้นไปที่คุณสมบัติของการเป็นผู้พิพากษา ความประพฤติของผู้พิพากษาทั้งทางด้านที่ควรปฏิบัติและไม่ควรปฏิบัติ รวมทั้งแง่มุมที่สังคมคาดหวังจากผู้พิพากษา ซึ่งในประเด็นที่ทั้งสามบทความเลือกเนื้อหาส่วนหนึ่งมาออกข้อสอบนั้น ยังมีอีกหลายย่อหน้าในบทความฉบับเต็มที่สามารถหยิบมาออกข้อสอบได้อีก การออกในประเด็นนี้ไม่ถือว่า

เป็นข้อสอบซ้ำเนื่องจากไม่ได้ออกโดยใช้ข้อความเดิมหรือประโยคเดิม เพียงแต่ theme เดียวกันไม่ถือว่าซ้ำ ดังนั้นยังคงแนะนำให้ผู้เข้าสอบศึกษาเกี่ยวกับคำศัพท์ในกลุ่มนี้ ซึ่งแหล่งข้อมูลหนึ่งที่ทำการวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ เหล่านี้ไว้อย่างละเอียดคือ หนังสือภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย (English for Lawyers) พิมพ์ครั้งที่ ๕ โดย ดร.กนก จุลมนต์ และ ดร.สุราทิพย์ จุลมนต์ ทัศนชัยกุล

คำถามข้อ ๑ ส่วนที่ให้แปลเป็นภาษาอังกฤษ ยังคงจับหัวข้อเดิมคือ **Law and Technology** (กฎหมายกับเทคโนโลยี) โดยนำมาพูดเกี่ยวกับการเข้าถึงความยุติธรรม (**Access to Justice**) และเกี่ยวเนื่องกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในแง่ของข้อมูลที่อ่อนไหว (**Sensitive Data**) ซึ่งทั้งสามเรื่องนี้เคยนำมาออกเป็นข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษาข้อแปลและข้ออ่านจับใจความแล้วหลายครั้ง โดยข้อสอบนี้ตัดมาจาก **Online Processing of Cases and E-Communication with Courts** (การดำเนินกระบวนการพิจารณาออนไลน์และการติดต่อทางอิเล็กทรอนิกส์กับศาล) โดย European Justice

หากพิจารณาข้อสอบแปลในปี ๒๕๖๗ ทั้งสนามใหญ่และสนามเล็ก อาจมีการตั้งข้อสังเกตได้ว่าความยาวและระดับคำศัพท์ของข้อสอบทั้งสองสนามอยู่ในระดับเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ทั้งๆ ที่ผู้เข้าสอบสนามเล็กได้รับวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ควรจะได้รับการทดสอบข้อสอบภาษาอังกฤษที่มีลักษณะยากกว่าคือ ความยาวต้องยาวกว่าและระดับคำศัพท์ต้องยากกว่า ปัจจัยดังกล่าวคงเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งเท่านั้น เพราะปัจจัยที่สำคัญกว่าคือระยะเวลาที่มีให้แก่ผู้เข้าสอบในการทำข้อสอบภาษาอังกฤษ แม้ในปัจจุบันมีระเบียบคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการสมัคร การสอบคัดเลือก และการทดสอบความรู้

(๑) ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา

เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๗ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๗ ทำให้ไม่ได้แยกการสอบและเวลาสอบวิชาภาษาอังกฤษต่างหากจากวิชาอื่น ๆ ที่สอบในวันเดียวกันแล้ว **แต่คณะผู้ออกข้อสอบยังคงพิจารณาเสนอข้อสอบโดยอิงระยะเวลาที่ผู้เข้าสอบมีอยู่เดิมคือสนามใหญ่แปลอังกฤษไทย และแปลไทยเป็นอังกฤษรวม๒ส่วนมีเวลา๑ชั่วโมง(ข้อละ๓๐นาที)ในขณะที่สนามเล็กผู้เข้าสอบมีเวลา ๑ ชั่วโมง ในการทำข้อสอบแปลทั้งสองแบบ และยังต้องทำข้อสอบอ่านจับใจความ (Reading Comprehension) อีก ๑ เรื่องด้วย!!!** ซึ่งหากพิจารณาความยาวของข้อสอบอ่านจับใจความในช่วง ๕ ปี ล่าสุดผู้เข้าสอบจะต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ นาที ดังนั้น เวลาที่ผู้เข้าสอบสนามเล็กจะแบ่งไว้สำหรับทำข้อสอบแปลจะเหลือเพียงส่วนละ ๑๕ นาที เท่านั้น ดังนั้น หากพิจารณาในแง่ข้อสอบสนามเล็กในส่วนแปลสามารถมีลักษณะง่ายกว่าหรือเท่ากับข้อสอบสนามใหญ่ก็เป็นได้ (ทั้งเรื่องจำนวนคำและระดับของคำศัพท์)

คำถามข้อ ๒ การอ่านจับใจความ นำเนื้อหาคำพิพากษาศาลฎีกาของสหรัฐอเมริกา คดี Maryland v. Craig, 497 U.S. 836 (1990) มาให้ผู้เข้าสอบอ่านผู้ออกข้อสอบไม่ได้ไป Search จากฐานข้อมูลคำพิพากษา

ศาลฎีกาของสหรัฐอเมริกาแต่อย่างใด แต่ได้พิจารณาจากผลงานของคณะอนุกรรมการรวบรวมและจัดทำคำแปลคำพิพากษาโดยศาลต่างประเทศเพื่อสนับสนุนการพิจารณาพิพากษารรคดีในศาลสูง สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการฯ ที่เพิ่งจัดตั้งขึ้นในงบประมาณ ๒๕๖๗ โดยคดีนี้เป็นหนึ่งในคดีที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำเนินการแปล เพราะเป็นประโยชน์ในแง่ความชอบด้วยกฎหมายของกระบวนการพิจารณาคดีอาญาซึ่งในประเทศไทยยังมีข้อถกเถียงกันอยู่ประเด็นในคดีนี้กฎหมายของมลรัฐแมริแลนด์ซึ่งกำหนดวิธีการสืบพยานทางจอภาพโดยจำเลยเห็นเด็กที่เป็นพยานได้ฝ่ายเดียว (**One-Way Closed Circuit Television**) ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิที่จะเผชิญหน้ากับพยานในคดีอาญา (**Confrontation Clause**) ตามรัฐธรรมนูญหรือไม่? ซึ่งศาลฎีกาสหรัฐอเมริกาวินิจฉัยว่า เมื่อวิธีการสืบพยานดังกล่าวยังคงทำให้คำเบิกความของพยานเด็กน่าเชื่อถือและอยู่ภายใต้การตรวจสอบที่เข้มข้นของระบบกล่าวหา และมลรัฐมี**ผลประโยชน์ที่จำเป็นอย่างยิ่ง (Compelling Interest)** ที่จะปกป้องพยานเด็กจากการต้องเผชิญกับความทุกข์ทรมานทางอารมณ์อย่างรุนแรง (**Serious Emotional Distress**) ด้วยเหตุนี้การสืบพยานดังกล่าวจึงไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

โดยผลงานของคณะอนุกรรมการฯ ชุดนี้ยังมีอีกหลายชิ้น ซึ่งงานที่ทำเสร็จแล้ว ได้มีการลงประชาสัมพันธ์ใน Application Line Inside COJ และหน้าเว็บไซต์ของสำนักกฎหมายและวิชาการหลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นสรุปแบบสั้น แบบยาว หรือทำเป็น Infographic รวมทั้งมีข้อสังเกตต่าง ๆ ในการแปลด้วย ซึ่งเป็นข้อมูลสาธารณะสำหรับบุคคลที่สนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เข้าสอบผู้ช่วยผู้พิพากษาทุกสนามต้องเข้าไปอ่านทุกผลงานของคณะอนุกรรมการฯ ชุดนี้ในการเตรียมตัวสอบ

ส่วนคำถามข้อ ๓ การเขียนอธิบายเป็นภาษาอังกฤษ ออกตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ และ ๔๓๘ โดยมีอุทาหรณ์สั้น ๆ มาให้ผู้เข้าสอบพิจารณา แล้วให้ผู้เข้าสอบอธิบายประเภทของค่าเสียหายจากการละเมิดตามสองมาตราดังกล่าว (What types of compensatory damages can B sue A for his personal injury?) และค่าเสียหายดังกล่าวรวมค่าเสียหายเชิงลงโทษหรือไม่ (Do those damages include punitive damages) ธงคำตอบในส่วนค่าเสียหายจะเป็นไปตามมาตรา ๔๔๔ และมาตรา ๔๔๖ วรรคหนึ่ง และตามป.พ.พ. ผู้ถูกทำละเมิดไม่มีสิทธิได้รับค่าเสียหายเชิงลงโทษ

วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย

รวิทร์ ชัยภักดิ์ (๑)

วิธีการตอบและตัวอย่าง ข้อสอบอัยการผู้ช่วย สนามเล็ก ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ วิชาภาษาอังกฤษ

คำถาม จงแปลเป็นภาษาอังกฤษ

อัยการสูงสุดเป็นผู้ประสานงานกลางของประเทศไทยด้านความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาและการส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยมีนโยบายด้านต่างประเทศมุ่งสร้างความเข้มแข็งในความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาเพื่อให้การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมุ่งให้กลไกต่าง ๆ ของกฎหมายความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาและการส่งผู้ร้ายข้ามแดนถูกนำมาใช้อย่างเต็มศักยภาพ ภายใต้แนวนโยบายของประเทศไทยที่มุ่งมั่นที่จะดำเนินการด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้อง และเป็นไปตามพันธกรณีตามสนธิสัญญาและอนุสัญญาต่าง ๆ ที่ไทยได้เข้าเป็นภาคีอย่างเต็มกำลังความสามารถ นอกจากนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดมีนโยบายสนับสนุนการมีส่วนร่วมหรือแสดงบทบาทนำในเวทีการประชุมเครือข่ายระหว่างประเทศต่าง ๆ เพื่อเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศ ตลอดจนเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายและผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ดังนั้น อัยการสูงสุดจึงตั้งปณิธานว่าจะทุ่มเทสรรพกำลังอย่างเต็มที่ในการร่วมมือกับพันธมิตรนานาชาติ เพื่อให้แน่ใจว่าประเทศไทยจะต้องไม่เป็นสรวงสวรรค์สำหรับเหล่าอาชญากรข้ามชาติ

จงคำตอบ

The Attorney General is the Central Authority on mutual legal assistance in criminal matters and extradition for Thailand. The policy on international affairs is to strengthen international cooperation in criminal matters in order to prevent and suppress transnational crimes effectively. All mechanisms

under the mutual legal assistance in criminal matter and extradition laws have to be fully utilized under the policy of Thailand that Thailand will make best efforts to comply with and implement international obligations under all conventions and treaties to which Thailand is party. Furthermore, the policy of Office of the Attorney General is to actively participate or take a leading role in all international forums and networks in order to enhance international cooperation as well as to exchange knowledge and experiences among law enforcement officers and relevant criminal justice officers. The Attorney General is determined to entirely cooperate with foreign counterparts and assure that there is no safe haven for transnational criminals in Thailand.

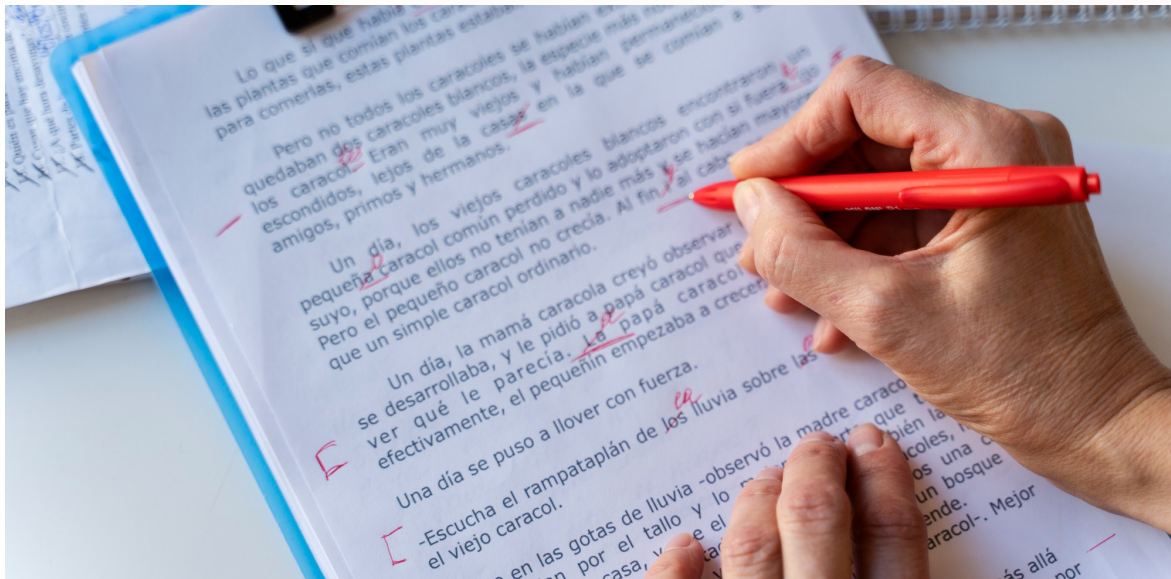
หมายเหตุ

๑. ข้อสอบข้อนี้เป็นข้อสอบวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งตอนนี้ นักศึกษากฎหมายคงไม่สามารถหนีวิชาภาษาอังกฤษไปได้ เพราะการสอบในชั้นเนติบัณฑิต รวมทั้งชั้นอัยการผู้ช่วยและผู้ช่วยผู้พิพากษา ไม่ว่าจะสนามเล็ก หรือสนามใหญ่ ล้วนมีการสอบวิชาภาษาอังกฤษทั้งสิ้น นอกจากนี้ ในปัจจุบันนี้การทำงานกฎหมายก็มีภาษาอังกฤษเข้ามาเกี่ยวข้องกับคดีความต่าง ๆ สัญญา และเอกสารทางกฎหมายมากขึ้นกว่าสมัยก่อน

๒. ข้อสอบอัยการผู้ช่วยข้อนี้ได้ให้ผู้เข้าสอบแปลข้อความภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยลักษณะข้อความที่ให้แปลนั้นเหมือนข้อความที่ปรากฏตามข่าวหรือวารสารหรือเว็บไซต์ของสำนักงานอัยการสูงสุด อันเป็นแนวทางในการออกข้อสอบของผู้แต่งข้อสอบข้อนี้ ดังนั้น

(๑) อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานข้าหลวงใหญ่สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, อนุกรรมการพิจารณามาตรฐานการศึกษาฯ เนติบัณฑิตยสภา

ผู้เตรียมตัวสอบจึงควรอ่านบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของอัยการ ศาล และกฎหมายใหม่ ๆ หรือข่าวและคดีความที่เป็นประเด็นที่น่าสนใจในช่วงเวลาใกล้สอบ นอกจากนั้น ก็เคยมีการนำบทบัญญัติหรือมาตราต่าง ๆ มาออกเป็นข้อสอบวิชาภาษาอังกฤษ ดังนั้น ผู้เข้าสอบก็ควรท่องจำบทบัญญัติที่สำคัญ ๆ เป็นภาษาอังกฤษด้วย

๓. ส่วนใหญ่ประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับอัยการในช่วงนี้ (ปี ๒๕๖๗ ที่ผู้เขียนได้เขียนบทความนี้) เช่น กฎหมายเกี่ยวกับองค์การอาชญากรรมข้ามชาติ กฎหมายเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน กฎหมายเกี่ยวกับการโยกย้ายถิ่นฐาน กฎหมายเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย กฎหมายเกี่ยวกับการปรับเป็นพินัย และกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

เคล็ด(ไม่)ลับ

๑. การทำข้อสอบวิชาภาษาอังกฤษ ผู้เข้าสอบควรลองทำข้อสอบเก่าเพื่อจะได้เห็นแนวทางออกและตอบข้อสอบ นอกจากนั้นควรทบทวนศัพท์กฎหมายภาษาอังกฤษเพื่อนำคำศัพท์เฉพาะดังกล่าวมาใช้ในการตอบข้อสอบ อีกทั้งควรศึกษาไวยากรณ์ (Grammar) เพื่อให้การเขียนตอบข้อสอบได้ถูกต้องและทำให้ได้คะแนนดีมากขึ้น

๒. อย่างไรก็ตาม หากผู้เข้าสอบไม่ได้จบการศึกษาจากต่างประเทศหรือไม่ได้เก่งภาษาอังกฤษแต่เดิมอยู่แล้ว การทำข้อสอบภาษาอังกฤษก็ย่อมเป็นเรื่องยาก อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนไม่อยากจะให้ตั้งข้อสอบวิชานี้ไป อยากให้ผู้เข้าสอบพยายามเตรียมตัวให้ดีและพยายามเขียนตอบข้อสอบเท่าที่ทำได้ รูปประโยคหรือคำตอบอาจไม่ได้ถูกต้องหรือสวยงามตามตรงคำตอบ แต่ก็ยอมได้คะแนนบ้างแม้ไม่ได้มากนัก ทว่าเมื่อนำคะแนนดังกล่าวมารวมกับคะแนนวิชากฎหมายแล้ว ก็อาจทำให้สอบผ่านได้

บทความเรื่อง

ดร.สันติ พิวทองคำ^(๑)

การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง & การไกล่เกลี่ยออนไลน์ เครื่องมือยกระดับการเข้าถึงความยุติธรรม (Access to Justice) ของศาลยุติธรรม ตอนที่ ๑

นโยบายท่านอโนชา ชีวิตโสภณ ประธานศาลฎีกา^(๒) ที่ว่า “ต่อยอด ขยายผลและสร้างสรรค์ความยุติธรรมที่ยั่งยืนโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง”

๑. ที่พึ่ง – Dependability ศาลยุติธรรมพร้อมเป็นที่พึ่งของประชาชนในโอกาสแรกที่ได้รับความสะดวกหรือมีข้อพิพาท ศาลยุติธรรมต้อง

๒. เที่ยงธรรม – Fairness ศาลยุติธรรมเป็นองค์กรผู้ใช้อำนาจตุลาการด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม

๓. เท่าเทียม – Equality ศาลยุติธรรมอำนวยความสะดวกอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม

๔. ทันโลก – Modernization ศาลยุติธรรมเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีและองค์ความรู้ที่ทันสมัย ในการบริหารงานและการพิจารณาพิพากษาคดี

นโยบายดังกล่าวต้องการยกระดับการให้ความยุติธรรมและการเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชนและผู้มีบรรทัดดีโดยมุ่งเน้นให้ “ศาลยุติธรรมเป็นที่พึ่งแรกของประชาชน” การระงับข้อพิพาทสามารถทำได้หลายวิธีแต่วิธีที่สะดวกรวดเร็วประหยัด ซึ่งเป็นกระบวนการยุติธรรมทางเลือกหรือกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (Restorative Justice : RJ) คือการระงับข้อพิพาทด้วยการไกล่เกลี่ย การไกล่เกลี่ยสามารถทำได้ทั้งในชั้นก่อนฟ้องคดี ชั้นหลังฟ้องคดีหรือชั้นพิจารณาคดี และชั้นหลังพิพากษาคดีหรือชั้นบังคับคดี ในที่นี้จะกล่าวถึงการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา ๒๐ ตรี ซึ่งเป็นกระบวนการยุติธรรมและข้อกฎหมายที่ทำให้ประชาชนผู้มีบรรทัดดีเข้าถึงความยุติธรรมได้ง่าย นอกจากกระบวนการระงับข้อพิพาทที่ดีแล้ว กระบวนการพิจารณาที่สะดวก รวดเร็ว และประหยัด ก็มีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ากันกล่าวคือแม้กระบวนการข้อพิพาทจะสะดวก รวดเร็ว และประหยัด แต่หากกระบวนการพิจารณา

ข้อพิพาทเข้าสู่การระงับยังมีขั้นตอนยุ่งยาก และต้องเดินทางไปดำเนินกระบวนการพิจารณาที่ศาลเป็นหลัก ดังที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งกำหนดย่อมไม่สามารถตอบสนองต่อปัญหาการเข้าถึงความยุติธรรม (Access to Justice) ได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น การนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับการพิจารณาคดีหรือการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องในรูปแบบการพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ย่อมเป็นรูปแบบการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีในศาลที่สามารถตอบสนอง รองรับความต้องการและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มีบรรทัดดีได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว แท้จริง ในบทความนี้จะกล่าวถึง การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องที่กระทำผ่านกระบวนการพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์หรือการไกล่เกลี่ยออนไลน์ของศาลยุติธรรมดังนี้

ก.กฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง

๑.บทกฎหมาย ที่เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง

(๑) ป.วิ.แพ่ง มาตรา ๒๐ ตรี

(๒) ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกากว่าด้วยการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง พ.ศ. ๒๕๖๓

(๓) ประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ

(๑) ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะชั้นต้นในศาลจังหวัดสวรรคโลก

(๒) นางอโนชา ชีวิตโสภณ ประธานศาลฎีกา คนปัจจุบัน

แพ่ง มาตรา ๒๐ ตรี ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๒. องค์ประกอบกรไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตาม
ป.วิ.แพ่ง มาตรา ๒๐ ตรี

(๑) ก่อนมีการยื่นฟ้องคดีแพ่ง บุคคลที่จะเป็น
คู่ความอาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจหากมีการ
ฟ้องคดีนั้น เพื่อขอให้ศาลแต่งตั้งผู้ประนีประนอมทำหน้าที่
ไกล่เกลี่ยให้คู่กรณีที่เกี่ยวข้องได้ตกลงหรือประนีประนอม
ยอมความกันในข้อพิพาท

(๒) สำหรับคำร้องขอไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องนั้น
ต้องปรากฏชื่อ และภูมิสำเนาของคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง
รวมทั้งรายละเอียดของข้อพิพาท

(๓) เมื่อศาลพิจารณาคำร้อง และเห็นเป็น
การสมควร ศาลจะรับคำร้องนั้นไว้แล้วดำเนินการสอบถาม
ความสมัครใจของคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งในการเข้าร่วมการ
ไกล่เกลี่ย หากคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งยินยอมเข้าร่วมการ
ไกล่เกลี่ย ให้ศาลมีอำนาจเรียกคู่กรณีที่เกี่ยวข้องมาศาล
ด้วยตนเอง

(๔) คู่กรณีจะมีทนายความมาศาลด้วยหรือไม่ก็ได้

(๕) ศาลจะแต่งตั้งผู้ประนีประนอมดำเนินการ
ไกล่เกลี่ยต่อไปโดยให้นำวิธีการไกล่เกลี่ยหลังฟ้องตาม
ป.วิ.แพ่ง มาตรา ๒๐ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๖) ถ้าคู่กรณีที่เกี่ยวข้องสามารถตกลงหรือ
ประนีประนอมยอมความกันได้ให้ผู้ประนีประนอมเสนอ
ข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความต่อศาล

(๗) หากศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อตกลงหรือ
สัญญาประนีประนอมยอมความเป็นไปตามเจตนาของ
คู่กรณี หลักแห่งความสุจริต เป็นธรรม และไม่ฝ่าฝืนต่อ
กฎหมาย ก็ให้คู่กรณีลงลายมือชื่อในข้อตกลงหรือสัญญา
ประนีประนอมยอมความนั้น

(๘) คู่สัญญาอาจร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษา
ตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความได้โดย
ให้แสดงเหตุผลความจำเป็นต่อศาล

(๙) หากศาลเห็นว่ามีความจำเป็นสมควรจะมี
คำพิพากษาก็ให้ศาลมีคำพิพากษาไปตามข้อตกลงหรือ
สัญญาประนีประนอมยอมความดังกล่าวได้โดยให้นำความ
ตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา ๑๓๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๑๐) การร้องขอไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องและการดำเนิน
การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา ๒๐ ตรี ไม่ต้อง
เสียค่าขึ้นศาล

(๑๑) คำสั่งของศาลที่ออกตามเกี่ยวกับการ
ไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา ๒๐ ตรีให้เป็นที่สุด

(๑๒) กรณีศาลมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ประนีประนอม
แล้วแต่การไกล่เกลี่ยสิ้นสุดลงโดยไม่เป็นผล หากปรากฏว่า
อายุความครบกำหนดไปแล้วหลังจากยื่นคำร้องหรือ
จะครบกำหนดภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่การไกล่เกลี่ย
สิ้นสุดลง ให้อายุความขยายออกไปอีก ๖๐ วันนับแต่วันที่
การไกล่เกลี่ยสิ้นสุดลง

๓. องค์ประกอบข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่า
ด้วยการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง พ.ศ. ๒๕๖๓

(๑) ประเภทคดีที่ไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องได้

(๑.๑) คดีแพ่งทุกประเภทไม่จำกัดจำนวนทุนทรัพย์^(๓)

(๑.๒) คดีแพ่งอื่นที่กฎหมายกำหนดให้นำประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งไปใช้บังคับ

(๑.๓) คดีผู้บริโภค

(๑.๔) คดีแพ่งที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษา
ของศาลชั้นอุทธรณ์พิเศษ รวมถึงคดีที่อยู่ในอำนาจพิจารณา
ของศาลเยาวชนและครอบครัวด้วย

(๒) ลักษณะคดีที่ไม่สามารถขอให้ไกล่เกลี่ย
ก่อนฟ้องได้^(๔)

(๒.๑) เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าการยื่นคำร้องเป็นไป
โดยไม่สุจริตหรือมีเจตนาเอาเปรียบคู่กรณีหรือบุคคลอื่น

(๒.๒) เมื่อปรากฏว่ามีการนำเอาข้อพิพาทตาม
คำร้องไปยื่นฟ้องเป็นคดีแพ่งต่อศาลใดศาลหนึ่งไว้แล้ว
โดยคู่กรณีทั้งสองเป็นคู่ความในคดีนั้น

(๒.๓) เมื่อปรากฏว่าข้อพิพาทตามคำร้องเคยได้รับ
การดำเนินการไกล่เกลี่ยตามข้อกำหนดนี้แล้วแต่ไม่เป็นผล
เว้นแต่พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป โดยระบุพฤติการณ์
เช่นว่านั้นมาในคำร้อง

(๒.๔) เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์หรือลักษณะ
ของข้อพิพาทแล้วไม่เป็นสาระที่จะดำเนินการไกล่เกลี่ย

(๓) การยื่นคำร้องขอไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง และ
ผู้มีหน้าที่รับคำร้อง

(๓.๑) เจ้าหน้าที่ศูนย์ไกล่เกลี่ยประจำศาลมีหน้าที่
ตรวจรับคำร้องและให้คำแนะนำแก่ผู้ยื่นคำร้อง

(๓.๒) คำร้องให้ทำเป็นหนังสือโดยระบุชื่อและ
ภูมิสำเนาของคู่กรณีที่เกี่ยวข้องรวมทั้งรายละเอียดของ
ข้อพิพาท โดยอาจยื่นคำร้องทางไปรษณีย์หรือสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์อื่นตามที่สำนักงานศาลกำหนดก็ได้

(๓.๓) การสอบถามความสมัครใจของคู่กรณี
อีกฝ่ายในการเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยหรือการติดต่อประสาน
งานระหว่างศาลกับคู่กรณีอาจดำเนินการทางโทรศัพท์
หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นตามที่สำนักงานศาลกำหนดก็ได้

(๓) ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๔

(๔) ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๙

(๔) ดุลพินิจศาลในการพิจารณามีคำพิพากษาตามสัญญาประนีประนอมยอมความ

(๔.๑) ตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความกำหนดให้คู่กรณีทำนิติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งหรือดำเนินการจดทะเบียนต่อนายทะเบียนหากไม่มีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความอาจเกิดข้อขัดข้องหากไม่มีคำพิพากษาตามยอม

(๔.๒) พฤติการณ์หรือลักษณะของข้อพิพาทอาจเกิดข้อพิพาทขึ้นอีกหรือความขัดแย้งที่รุนแรงมากขึ้นหากไม่มีคำพิพากษาตามยอม

(๔.๓) กรณีมีภาวะความจำเป็นทางเศรษฐกิจ ระบบการเงิน การลงทุน หรือการบริหารจัดการในภาครัฐ

(๔.๔) กรณีมีความจำเป็นอื่นใดที่ต้องมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความเมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นแก่คู่สัญญาทุกฝ่าย

(๕) การเก็บและจัดทำสารบบสำนวนความ กรณีศาลมีคำพิพากษาตามข้อตกลงหรือสัญญาประนีประนอมยอมความให้ถือสำนวนใกล้เคียงก่อนฟ้องเป็นสำนวนความและให้ศาลจดรายงานกระบวนการพิจารณาไว้ในสำนวนและจัดทำสารบบความและสารบบคำพิพากษาสำหรับคดี

ใกล้เคียงก่อนฟ้องโดยให้เรียกผู้ยื่นคำร้องเป็นโจทก์และคู่กรณีอีกฝ่ายเป็นจำเลย

๕. องค์ประกอบประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การใกล้เคียงก่อนฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐ ตรี ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓^(๕)

(๑) บททั่วไป ประกาศสำนักงานศาล เรื่อง การใกล้เคียงก่อนฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๐ ตรี ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ออกมารองรับการยื่นคำร้องขอใกล้เคียงก่อนฟ้องของผู้มีบรรทัดผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือเป็นการขอใกล้เคียงออนไลน์ตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการใกล้เคียงก่อนฟ้อง พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อที่ ๗

(๒) ระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักงานศาลยุติธรรมนำมาใช้รองรับการยื่นคำร้องใกล้เคียงก่อนฟ้องคือระบบบริการออนไลน์ศาลยุติธรรม (Court Integral Online Service : CIOS) หรือเรียกโดยย่อว่าระบบ CIOS เป็นระบบรับส่งและยื่นเอกสารในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของศาลยุติธรรมซึ่งสร้างขึ้นมารองรับวิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ของศาลยุติธรรมซึ่งจะได้กล่าวโดยละเอียดในหัวข้อต่อไป

(๕) ออกตาม ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการใกล้เคียงก่อนฟ้อง พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗

(๓) ข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการ โกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๗ ประกอบประกาศ สำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การโกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา ๒๐ ตรี ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ข้อ ๕ ประชาชนผู้มี อรรถคดีสามารถยื่นคำร้องขอโกล่เกลี่ยก่อนฟ้องตาม ป.วิ.แพ่ง มาตรา ๒๐ ตรี ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในระบบ CIOS ได้โดยไม่ต้องเดินทางมายื่นคำร้องที่ศาลด้วยตนเอง และสามารถติดตามผลการยื่นคำร้องและการดำเนินการ ในกรณียื่นคำร้องผ่านระบบ CIOS ได้ในระบบดังกล่าว

(๔) คำร้องขอโกล่เกลี่ยก่อนฟ้องให้ใช้แบบพิมพ์ ตามที่ประกาศกำหนดไว้ท้ายประกาศและอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับ

(๔.๑) ชื่อและภูมิสำเนาของคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง

(๔.๒) รายละเอียดของข้อพิพาทซึ่งต้องบรรยาย ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาท

(๔.๓) ข้อเรียกร้อง ข้อเสนอ หรือแนวทางการเจรจา (ถ้ามี)

(๔.๔) เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับ ข้อพิพาท (ถ้ามี)

(๔.๕) ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หมายเลข โทรศัพท์ของผู้ร้อง และคู่กรณีที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

(๕) การยื่นคำร้องผ่านระบบ CIOS เจ้าหน้าที่อาจ ส่งแบบตอบรับเข้าร่วมโกล่เกลี่ยก่อนฟ้องให้คู่กรณีอีกฝ่าย ไปยังที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ที่ผู้ร้องระบุ

มาในคำร้องขอโกล่เกลี่ยก่อนฟ้องควบคู่ไปกับการส่งแบบ ตอบรับทางไปรษณีย์ด้วยก็ได้

(๖) เจ้าหน้าที่ศูนย์โกล่เกลี่ยประจำศาลมีหน้าที่ แนะนำ ตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับเขตอำนาจศาล สอบถาม ข้อเท็จจริง ส่งแบบตอบรับเข้าร่วมโกล่เกลี่ยให้คู่กรณี อีกฝ่ายหนึ่ง ประธานคู่กรณีทุกฝ่ายเพื่อกำหนดวัน เวลา สถานที่ และวิธีการโกล่เกลี่ย จัดทำรายงานเสนอศาล เพื่อพิจารณามีคำสั่ง จัดทำข้อตกลงหรือสัญญา ประนีประนอมยอมความ สารบบและสำนวนความ

ข. การโกล่เกลี่ยออนไลน์หรือการโกล่เกลี่ยก่อน ฟ้องผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวกับการโกล่เกลี่ยก่อน ฟ้องดังกล่าวถึงการยื่นคำร้องขอโกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือระบบ CIOS แต่มีได้กล่าวถึง กระบวนการโกล่เกลี่ยก่อนฟ้องผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือการโกล่เกลี่ยออนไลน์ไว้โดยตรง ในห้วงข้อนี้ผู้เขียน จึงกล่าวถึงบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการโกล่เกลี่ย ออนไลน์และวิธีการโกล่เกลี่ยออนไลน์ ทั้งนี้กระบวนการ โกล่เกลี่ยก่อนฟ้องออนไลน์ถือเป็นส่วนหนึ่งของ วิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ (ในคดีส่วนแพ่ง) ของ ศาลยุติธรรมซึ่งประกอบด้วย กฎหมายเกี่ยวกับ วิธีพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ และระบบอิเล็กทรอนิกส์ พื้นฐานรองรับกระบวนการพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยศาลยุติธรรมได้ขับเคลื่อนกระบวนการเปลี่ยนผ่าน สู่มุขดิจิทัล (Digital Transformation) โดยนำเทคโนโลยี

สมัยใหม่มาใช้ในการพิจารณาพิพากษาคดีบนพื้นฐานของกฎหมายที่เกี่ยวข้องและคำนึงถึงสิทธิในทางกฎหมายวิธีพิจารณาความของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อสร้างศาลดิจิทัลที่รับผิดชอบ (Responsible Digital Court) และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการดำเนินคดีของประชาชนในด้านการอำนวยความสะดวกมาอย่างต่อเนื่องในรูปแบบวิธีพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ ศาลยุติธรรมได้จัดทำโครงสร้างพื้นฐานระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้รองรับกระบวนการพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ของศาลยุติธรรมที่สำคัญคือ

๑. ระบบรับส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing System : e-Filing) เพื่อรองรับการยื่น ส่งและรับคำฟ้อง คำคู่ความ คำสั่งศาล หมายเรียก หมายอื่น ๆ รวมทั้งเอกสารทางคดีในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์^(๖) และ

(๑.๑) ช่องทางการเข้าระบบรับส่งเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing System : e-Filing) เพื่อใช้ระบบ e-Filing

(๑.๒) เข้าสู่เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม www.coj.go.th

(๑.๓) เลือก "เข้าสู่หน้าเว็บไซต์หลัก"

(๑.๔) เลือก "การยื่นฟ้องทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ e-Filing"

(๑.๕) หรือเข้าสู่เว็บไซต์ของระบบ e-Filing ที่ <https://efiling3.coj.go.th>

๒. ระบบบริการออนไลน์ศาลยุติธรรม (Court Integral Online Service : CIOS) เพื่อรองรับการยื่นส่งและรับคำคู่ความและเอกสาร ระบบบริการข้อมูลคดี วันนัดพิจารณา ผลการส่งหมายและคำสั่งศาลผ่านอินเทอร์เน็ต การให้บริการคัดถ่ายเอกสารในสำนวนคดีออนไลน์ การให้บริการขอใบสำคัญเพื่อแสดงว่าคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลได้ถึงที่สุดแล้ว การยื่นคำร้องขอไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง ระบบทนายความขอแรง รวมถึงการให้บริการออนไลน์และการลงทะเบียนอื่น ๆ ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์^(๗)

(๒.๑) ช่องทางการเข้าระบบบริการออนไลน์ศาลยุติธรรม (Court Integral Online Service : CIOS) เพื่อใช้ระบบ CIOS

(๒.๒) เข้าสู่เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม www.coj.go.th

(๒.๓) เลือก "เข้าสู่หน้าเว็บไซต์หลัก"

(๒.๔) เลือก "ระบบบริการออนไลน์ศาลยุติธรรม"

(๒.๕) เข้าสู่เว็บไซต์ของระบบบริการออนไลน์ศาลยุติธรรม

(๒.๖) หรือเข้าสู่เว็บไซต์ของระบบบริการออนไลน์ศาลยุติธรรม : CIOS ที่ <https://cios.coj.go.th>

(๖) มีyamตาม ประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่น ส่ง และรับคำคู่ความและเอกสารทางระบบรับส่งอิเล็กทรอนิกส์ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ ข้อ ๓

(๗) อ้างแล้ว เชิงบรรณที่ ๖

ประเมศวร์
อินทรชุนนุญ^(๑)

สวัสดิ์ศรีรับ สมาชิกจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

ขณะนี้ เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ (กองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย) กำลังเปิดรับสมัครนักศึกษากฎหมายและผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายของไทย เพื่อสอบแข่งขันรับทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย ไปศึกษาวิชากฎหมายในระดับปริญญาโท ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยคอร์เนล (Cornell Law School) ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน ๑ ทุน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป **จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗** ผู้ที่สนใจสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติม และดาวน์โหลดใบสมัครฯ ได้ที่ www.thethaibar.or.th กองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย ศรี

เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยประธานศาลฎีกา ในฐานะนายกเนติบัณฑิตยสภา เป็นประธาน จะนำผ้าพระกฐินพระราชทาน ประจำปี ๒๕๖๗ จากกรมการศาสนาไปถวายพระสงฆ์จำพรรษา ณ วัดชัยพฤกษ์มาลา แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ในวันศุกร์ที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

โอกาสนี้ ผมขอเชิญชวนสมาชิกเนติบัณฑิตยสภาและผู้มีจิตศรัทธาร่วมทำบุญในพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทานฯ ประจำปี ๒๕๖๗ ดังกล่าว ได้ที่ แผนกการเงิน ชั้น ๒ อาคารเนติบัณฑิตยสภา (ในวันและเวลาดังกล่าว) หรือโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากเพื่อเรียก ธนาคารออมสิน สาขา เดอะพาสซิโอ พาร์ค กาญจนนาภิเษก ชื่อบัญชี "เนติบัณฑิตยสภา (กฐินพระราชทาน)" เลขที่บัญชี ๐๒๐๓๙๓๓๒๕๖๕๐ ได้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนถึงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และหากท่านใดมีความประสงค์จะขอใบอนุญาตเพื่อนำไปหักลดหย่อนภาษี กรุณาส่งหลักฐานการโอนเงินไปยังแผนกการเงิน กองคลัง เนติบัณฑิตยสภา โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๒๔ สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ ส่วนงานประชาสัมพันธ์เนติบัณฑิตยสภา โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐

(๑) กรรมการเนติบัณฑิตยสภา, ประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา, ประธานคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, อัยการอาวุโส สำนักงานการสอบสวน สำนักงานอัยการสูงสุด

ข่าวเหตุมติบัณฑิตยสภา

**เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์
บันทึกเทปถวายพระพรชัยมงคล
พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗**

วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ **นางอโนชา ชีตโสภณ นายกเนติบัณฑิตยสภา** พร้อมด้วย **นายอำนาจ เจตน์เจริญรักษ์** อุปนายกเนติบัณฑิตยสภา คนที่ ๒ **นายชาติร์ สุวรรณิน** เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา **นายศักดิ์ ช่างรังษี** เลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา **ว่าที่ร้อยตรีถวัลย์ รุยาพร** รองเลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา **นายประเสริฐ เสียงสุทธีวงศ์** รองเลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา **นายสมพงษ์ สิงห์สมบุญ** กรรมการฝ่ายช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายฯ และ **นายอดุลย์ ขันทอง** กรรมการสวัสดิการและสิทธิประโยชน์เนติบัณฑิตยสภา ร่วมบันทึกเทปถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ เพื่อแสดงความจงรักภักดีและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ สถานีวิจัยโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ

**เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์
จัดพิธีทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง
เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาส
มหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๗๒ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗**

วันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๗ **นายชาติร์ สุวรรณิน เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา** เป็นประธานในพิธีทำบุญตักบาตรข้าวสารอาหารแห้งเพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๗๒ พรรษา ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ณ บริเวณโถง ชั้น ๑ อาคารเนติบัณฑิตยสภา เพื่อให้ผู้บริหาร พนักงานเนติบัณฑิตยสภา สมาชิกเนติบัณฑิตยสภา นักศึกษาสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และประชาชนทั่วไป ได้น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ และร่วมแสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

บรรณาธิการแปล

เนื่องในโอกาสสมหมายมงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดมบรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจเพื่อประเทศชาติและประชาชนมาโดยตลอด ทรงดูแลปกป้องประชาชนด้วยน้ำพระราชหฤทัยที่เปี่ยมด้วยพระมหากรุณาธิคุณอย่างมิอาจประมาณได้

กองบรรณาธิการจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา ขอพระราชทานถวายพระพรชัยมงคล
ขอพระองค์ทรงพระเจริญ ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะ

จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภานี้ ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้ บทอาเศียรวาทถวายพระพรชัยมงคล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประพันธ์โดย นัจจุตม์ นาคเกิด, บทความ เนื่องจากปก เสนอเรื่อง "เข้าพรรษาน่ารู้" โดย ผศ.ดร.สมหมาย จันทรเรือง, บทความ ปัญหาจากข้อหารือกฎหมายที่น่าสนใจ เสนอเรื่อง "การชำระค่าเช่าอาคารสถานที่ กรณีไม่สามารถติดต่อผู้ให้เช่าได้" โดย สุธาธิณี ศรีวิพัฒน์ กล่าวถึง สำนักงาน จ. ขอหารือแนวทางการชำระค่าเช่าอาคารสถานที่ที่ส่วนราชการได้ผูกพันกับคู่สัญญา เพื่อจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องต่อไป, บทความ เจาะฎีกาเด่น เสนอเรื่อง "ผู้เลี้ยงดูให้อาหารสุนัขจรจัดอย่างเป็นเจ้าบอย ย่อมต้องรับผิดชอบทั้งทางอาญาและทางแพ่งในความเสียหายอันเกิดจากสุนัขจรจัดนั้น" โดย รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์, มนต์ชัย ชนิทรลีลา และ ภคพัฒน์ ชนิทรลีลา กล่าวถึง คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๓๙/๒๕๖๕, บทความ ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย เสนอเรื่อง "วิเคราะห์ภาพรวมข้อสอบภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) สอบวันอาทิตย์ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๗" โดย ดร.กนก จุลมนต์ กล่าวถึง ส่วนที่ให้แปลเป็นภาษาไทย ส่วนที่ให้แปลเป็นภาษาอังกฤษ การอ่านจับใจความ และการเขียนอธิบายเป็นภาษาอังกฤษ บทความ "วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง" โดย รวิทร์ ชัยภักดิ์วิตรภักดิ์ เสนอเรื่อง "ข้อสอบอัยการผู้ช่วย สนามเล็ก ปี พ.ศ. ๒๕๖๔" วิเคราะห์ วิชากฎหมายอังกฤษ, บทความเรื่อง "การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง & การไกล่เกลี่ยออนไลน์ เครื่องมือยกระดับการเข้าถึงความยุติธรรม (Access to Justice) ของศาลยุติธรรม ตอนที่ ๑" โดย ดร.สันติ พิวกองคำ กล่าวถึง การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้อง ที่กระทำผ่านกระบวนการพิจารณาคดีทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือการไกล่เกลี่ยออนไลน์ของศาลยุติธรรม ปิดท้ายด้วย "มุมมอง" โดย ประเมศวร์ อินทรชุมนุม

พฤษภาคม เดือนสิงหาคม
กฤษฎา บุญสมิต